

Сковлюк Д.Ю.

студентка,

Науковий керівник: **Відякіна М.М.**

кандидат економічних наук, доцент,

Інститут міжнародних відносин

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ У СВІТОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Входження національної економіки до системи світогосподарських зв'язків породжує об'єктивну необхідність підвищення її конкурентоспроможності. Конкурентоспроможність національної економіки – це здатність економічної системи забезпечувати за будь-якого впливу внутрішніх та зовнішніх чинників соціально-економічну оптимальність, яка виявляється у високому суспільному ефекті [1]. Її характеризують з позицій таких підходів:

- ресурсного (технологія, наявність капіталу для інвестування, чисельність і кваліфікація людських ресурсів, наявність природних ресурсів, економіко-географічне положення країни);
- факторного (динаміка зростання національної економіки, що є базою для зміни позицій країни на світових ринках);
- рейтингового (інтегральне відображення стану економіки за допомогою системи макропоказників, на кшталт експортного потенціалу, рівня цін, рівня життя, валових інвестицій, якості роботи державних інституцій тощо).

Україна бере участь у дослідженнях рейтингу міжнародної конкурентоспроможності, які проводить Світовий економічний форум (СЕФ). Порівняно з високорозвинутими країнами, Україна займає низький рейтинг за індексом глобальної конкурентоспроможності, що оцінюється за такими параметрами, як якість інституцій; інфраструктура; макроекономічна стабільність; здоров'я і початкова освіта; вища освіта і професійна підготовка; ефективність ринку товарів і послуг; ефективність ринку праці; розвиненість фінансового ринку; технологічний рівень; конкурентоспроможність компаній; розмір ринку та інноваційний потенціал [2]. Відповідно до звіту за 2012-2013 року перше місце в рейтингу за індексом глобальної конкурентоспроможності займала Швейцарія, далі Сінгапур і Фінляндія. Україна ж зайняла 73 місце

(Росія – 67), в той час як у попередньому рейтингу вона займала 82 місце. Тобто ми спостерігаємо позитивну динаміку у 9 пунктів. [5]

Варто зазначити, що в останні роки спостерігається тенденція до зростання позицій України у рейтингу. Так, за останні 2 роки відбувся підйом з 89 місця на 73 [4].

Факторами конкурентоспроможного розвитку національної економіки є орієнтація державної політики на консолідацію суб'єктів економічних відносин; ефективна реалізація економічного інструментарію державного регулювання економіки; адаптація міжнародних правових норм конкурентного права до національних умов; активізація інструментарію інноваційної політики; реалізація політики інтелектуалізації соціально-економічного розвитку, яка сьогодні є джерелом економіки знань і формує конкурентні переваги на перспективу [3].

За результатами функціональних оглядів, проведених СЕФ і Глобальною радою бізнесу стосовно індексу довіри інвесторів, основними факторами, які підривають конкурентоспроможність України, є: корупція; урядова нестабільність (адміністративні шоки); недосконала система податкового регулювання; низька якість адміністративних послуг державного сектору [1].

Для вимірювання глобальної конкурентоспроможності України використовуються загальновідомі глобальні економічні індекси (за індикативного підходу), зокрема: індекс глобальної конкурентоспроможності; індекс економічної свободи; індекс легкості ведення бізнесу; індекс глобалізації; індекс розвитку людського потенціалу; індекс сприйняття корупції [2].

Проаналізувавши конкурентоспроможність національної економіки на основі індикативного підходу, можна зробити висновок, що на сучасному етапі рівень конкурентоспроможності України є досить низьким. На даний момент в нашій державі існує ціла низка проблем, які перешкоджають інтенсивному розвитку економіки. Отже, для України визначальним чинником розвитку та підвищення конкурентоспроможності стає структурно-інноваційне вдосконалення виробництва. Тому державна політика забезпечення конкурентоспроможного розвитку України має базуватися на підтримці структурних пріоритетів; створенні рівних умов конкуренції; захисті прав власності; розвитку людського капіталу; приведення системи стандартизації у відповідність до міжнародних вимог стандартизації.

Список використаних джерел:

1. Арсененко А. Ю. Порівняльний аналіз умов ведення бізнесу в Україні та постсоціалістичних державах Європейського Союзу / А. Ю. Арсененко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/portal>
2. Гребініченко О. Ю. Міжнародні рейтинги держави як фактор зовнішніх інформаційних впливів / О. Ю. Гребініченко // Нова парадигма. – 2008. – № 76. – С. 151–163.
3. Стратегічні виклики XXI століття суспільству та економіці України : в 3 т. / [за ред. В. М. Гейця, В. П. Семиноженка, Б. Е. Кваснюка]. – К.: Фенікс, 2007. – 556 с.
4. Швед В.В.. Національна конкурентоспроможність України: індикативний підхід. [Електронний ресурс] / В.В. Швед. – Режим доступу: http://mev-hnu.com/load/2013/10_mizhnarodni_ekonomichni_vidnosini_v_sistemi_zrostannja_konkurentospromozhnosti_ekonomichnih_sistem/40-1-0-199.
5. The Global Competitiveness Report 2012-2013 [Electronic source]. – Mode of access:http://www3.weforum.org/docs/CSI/2012-13/GCR_Rankings_2012-13.pdf.